

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT – 2025

Využívání komunikačních nástrojů a výsledky odpadového hospodářství obcí

Ing. Michal Struk, Ph.D.

Masarykova univerzita

Číslo a název projektu: SS02030008 Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)

Prioritní téma programu: odpadové hospodářství

Klíčová slova: odpadové hospodářství obcí, komunikace, vzdělávání, třídění, informovanost

Efektivní komunikace hraje klíčovou roli při zapojování obyvatel a dosahování environmentálních cílů v oblasti odpadového hospodářství. Tato studie zkoumá, jak různé komunikační nástroje a strategie ovlivňují environmentální výkonnost obcí, měřenou produkcí odpadu a mírou jeho třídění. Porozumění tomuto vztahu je zásadní pro zlepšení tvorby politik a podporu principů oběhového hospodářství.

Data byla shromážděna z 227 obcí ve všech 14 krajích České republiky prostřednictvím strukturovaných telefonických rozhovorů se starosty a pracovníky odborů životního prostředí. Vzorek zahrnoval malé venkovské obce i větší města s počtem obyvatel od 110 do téměř 50 000. Menší obce se často potýkají s omezenými administrativními kapacitami, zatímco větší města mají specializované odbory životního prostředí, které umožňují komplexnější komunikační strategie.

Výzkum analyzoval 11 komunikačních nástrojů zahrnující webové stránky obcí, místní noviny, sociální sítě, mobilní aplikace, newslettery a místní rozhlas. Zatímco všechny obce využívají povinné webové stránky a úřední desky, mezi nejčastěji používané dobrovolné kanály patřily aktuality na webu obce (91,6 %), články v místních novinách (84,9 %), Facebook (80,9 %) a mobilní informační aplikace (72,9 %). Naopak nejméně využívané byly SMS informace (23,6 %) a e-mailové newslettery (28,9 %).

Ukazatele environmentální výkonnosti – produkce směsného odpadu na obyvatele a míra třídění – byly porovnány s rozsahem a pestrostí komunikačních aktivit. Výsledky ukázaly, že obce využívající širší škálu komunikačních kanálů dosahují mírně lepších výsledků – nižší produkce směsného odpadu a vyšší míry třídění. Nejmenších 10 % obcí využívalo průměrně 4,3 kanálu, zatímco největších 10 % až 5,7 kanálu. Nejlepší třídící obce používaly v průměru 6,3 kanálu, zatímco nejslabší 5,3 kanálu.

Z jednotlivých nástrojů měly nejvýraznější pozitivní vliv místní zpravodaj, což ukazuje, že tradiční média stále hrají důležitou roli. V menších obcích se jako účinné dále ukázalo osobní sdílení informací, zatímco větší obce spoléhají kromě zpravodaje na sociální sítě a vyvěšování informací na frekventovaných veřejných místech.

Studie ukazuje, že různorodá, dlouhodobá, aktivní, konzistentní a cílená komunikace ze strany obce přispívá ke zlepšení výsledků v odpadovém hospodářství.